

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 94.

Tiende Session.

28de Møde.

Onsdagen den 11te November.

(Fortfat.)

A. Sager: Det er netop i Kjøbstædernes Interesse, at jeg vil tillade mig at anbefale det stillede Vædringsforslag. Dersom der var foreslaaet, at hele Paragraphen skulde udgaae, vilde jeg ansee det for at være endnu fordeelagtigere for Kjøbstæderne. Dersom en Lov skulde blive vedtaget, der forbyder at etablere Handel i en Afstand af $1\frac{1}{2}$ Mil fra Kjøbstæderne, saa vil man omtrent derved sige, at intet nyt Handelssted maa oprettes. Dersom vi see hen til den største Deel af vort Lands Veligheden, vil man komme til den Erkjendelse, at for Fremtiden enhver fordeelagtig Benyttelse til Handel af Bøge, Havne og Fjorde, der maaskee danne langt bedre Havne, end de, der findes ved mange Kjøbstæder, er udelukket; og det naget det kunde være i Kjøbstædernes allerhøieste Interesse at flytte den grovere Deel af sin Handel til en saadan fordeelagtig Bøge eller Havn. I Forbindelse dermed vil man altsaa tvinge Landmændene til at føre en aldeles urmelig Bet med deres Korn, fordi de ikke have Lov til at sælge det paa en mere fornuftig Handelsplads. Det følger af sig selv, at de Etablissementer, der vilde komme tilstede paa saadanne Pladser, vilde udgaae fra selve Kjøbstæderne. Vi have ikke saa faa Handelspladse af denne Art, som jeg troer have været til overmaade stor Fordeel for Moderkøbstaden. Det er mig ikke bekjendt, at nogen af dem har gjort Moderkøbstæderne Skade. Jeg vil t. Ex. nævne Mullerup paa Sjælland

og Bandholm paa Lolland. Jeg troer ikke, man kan sige, at Maribo vilde finde sig vel uden Bandholm. Fremdeles skal jeg nævne Unsvik paa Lolland, som er fuldkommen skiftet til et Handels-etablissements Anlæg. Saaledes kunde man gaae Derne igjennem og finde mangfoldige Steder, hvor det vilde være overmaade hensigtsmæssigt at oprette Handelssteder; men denne Lov skal nu forbyde det. Det foreliggende Vædringsforslag afhjælper nu denne Ulempe, rigtignok kun i en noget ufuldkommen Grad, men, da det dog desuagtet er til Gavn saavel for Kjøbstad som for Land, haaber jeg Thinget vil alligevel gaae ind paa det.

Indenrigsministeren: Vi skulle altsaa atter tilbage til det samme Spørgsmaal ved denne Paragraph, som vi have haft flere Gange tidligere for, naget jeg troede, at Thinget nu ved sine Afstemninger tilstrækkelig havde vist, at man vilde beholde disse Afstandsbestemmelser, affattede i det Væsentlige saaledes, som de findes i Udkastet; det kan ikke være tvivlsomt, at det Spørgsmaal, hvor nær der skal gives Enhver Afgang til at kunne ned sætte sig som Handlende umiddelbart op til Kjøbstaden, er et meget væsentligt Punkt med Hensyn til Kjøbstædernes Rettigheder; det nuværende Forhold er det, at der aldeles ikke kan drives saadan Handel som den, der her er Spørgsmaal om, uden efter Bevilling; hvorimod der efter det foreliggende Lovforslag, saaledes som det nu er affattet, gives fuld Frihed udenfor den Forbudsreds, som er foreslaaet i § 53. Det vil fremdeles erindres, at det første Udkast gik betydelig videre i at bestemme Grænsen for denne frie Handel; det gik meget videre, forsaavidt som det havde op-